

Lapunk mai száma 8 oldal.

Házi példány!

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1925. április 16.

Felelős szerkesztő: Dr. Hegedüs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedüs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 85000 korona, külföldre 70000 korona.

Debreczen.
XXIII. évf. 85. szám.

Painlevé holnap megalakítja kormányát, Caillaux vállalja a pénzügyi tárcát

A szociálisták támogatják az új kormányt

Páris, április 15. Az Havas-iroda jelenti: *Painlevé elfogadta a kormány alakítására szóló megbízatást.*

Páris, április 15. Doumergue elnök tegnap este megbízta Painlevé kamarai elnököt a kabinetalakítással. Painlevé kijelentette, hogy minden erejével igyekeznék fog a válságot megoldani, előbb azonban tanácskoznia kell elbarátaival. Painlevé még az éjszaka folyamán magához kérte Herriot-t, akivel 11 órától éjfélig tanácskozott. A *Quotidien* ma reggeli száma azt írja, hogy

Painlevé tárcát ajánlott jól kabinettjében Herriotnak,

amire a lemondott miniszterelnök azt válaszolta, hogy véleménye szerint *jobb szolgálatot tehet neki, ha a képviselői padokon marad, mint ha tárcát vállal.*

Ma délelőtt Leon Blum-mel, a szociáldemokrata párt közép csoportjának vezérével tanácskozott Painlevé, majd Renault képviselővel folytatott megbeszélést. Délben fél 12 órakor Briand kereste fel a kamara elnökét, akivel délután 2 óráig tanácskozott. Amikor Briand távozott a kamara elnökétől, az újságírók megkérdezték, hogy *belép-e Painlevé kormányába*. Briand a következőképpen válaszolt a kérdezősködőknek:

— Ha azt mondanám, hogy nem lépek be, akkor olyan színben tűnnék fel, mintha már előre visszautasítanék ilyen ajánlatot. Ha azt mondanám, hogy résztveszek a kormányban, akkor pedig túlságosan sokat mondanék.

A politikai világ legnagyobb érdeklődése természetesen

a szociáldemokrata párt felé fordult,

mert tudvalevő, hogy Painlevé akciója attól függ, vajon sikerül-e megnyernie a szociálisták támogatását. A szociáldemokraták intéző bizottságának ma délelőtti ülése — ellentétben a tegnapi nyugodt tárgyalással — nagyon viharos lefolyású volt. A párt baloldalának felfogása elutasította azt a gondolatot, hogy a párt helyet foglaljon a kormányban, vagy tartós együttműködést fejtessen ki a közép az eddigi rendszert védelmezte, míg a jobboldal nézete a kormányba való belépés felé hálott. A záróülésem ma délután a közép felfogása győzött.

A párt egyhangulag kilátásba helyezi a Painlevé-kormány támo-

gatását, de ezt egész sor pénzügyi és szociális feltételtől teszi függővé

A szocialista párt külön *manifestumban* állítja össze feltételeit, amelyet abban a formában terjeszt az új kormány elé, mint ahogy az Herriot-kormány megalkulásakor történt.

A szocialista párt határozata után

Painlevé ma délután 4 órakor megjelent az Elyséén és közölte Doumergue elnökkel, hogy vállalja a kormányalakítást.

Az elnöktől való távozása után Painlevé kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy még ma este 10 órakor az Elysébe megy, amikor jelentést tesz tanácskozásainak eredményéről, s valószínűleg már abban a helyzetben lesz, hogy közölheti a leendő kormány összetételét.

Caillaux pénzügyminiszter

Páris, április 15. Caillaux, a kivel Painlevé telefonbeszélgetést folytatott, ma este Párisba érkezett.

Páris, április 15. Painlevé *kormányának holnap valószínűleg a délutáni órákban alakul meg*. A ma esti tárgyalások szenzációs eredménye az, hogy Painlevé *kormányában Caillaux lesz a pénzügyminiszter.*

A bankjegyforgalmi javaslat a kamarában

Páris, április 15. A kamara ma délutáni ülésén megkezdte az Herriot-kormányának a *bankjegyforgalomnak négy milliárd frankkal való emeléséről szóló törvényjavaslata* tárgyalását. Az ülésen nagy számmal vettek részt a képviselők, a miniszterek közül, akik egyelőre tárcáik ügyeit intézik, *De Monzie* pénzügyminiszter jelent meg.

Le Marin (jobboldal) arra kéri a kamarát, nyilatkozzék előbb arról, hogy nem alkotmányellenes-e, ha ilyen komoly javaslatot olyan kormány terjeszt elő, amely *nem veheti fel a bizalmi kérdést.*

Briand a baloldal és a közép tetszése mellett kijelenti, hogy ilyen komoly pillanatban nem lehet precedensekre hivatkozni és hogy a kormány, amelynek tagjai az ügyek vezetésére ideiglenes megbízatást kaptak, csak dicséretet érdemelnek azért, hogy ilyen súlyos pillanatokban teljesítik kötelességüket.

Le Marin javaslatát 338 szavattal 161 ellenében elvetették.

Százmillió aranykorona külföldi kölcsönt kapnak a magyar városok

Budapest, április 15. A kormány estilapia mai számában a következőket közli:

A vidéki városok kölcsön-ügyét rövidesen rendezik. *100 millió aranykorona beruházási kölcsönre van összesen szükségük a vidéki városoknak* és ez a sürgős kérdés rövidesen közelebb jut a megoldáshoz. A külföldi beruházási kölcsön ügyében legközelebb már konkrét formában indulnak meg a tárgyalások, sőt ezek folyamán *a döntésre is megvan a kilátás*. Ha ezek a konkrét tárgyalások rö-

videsen befejeződnek — amit bizonyosan remélnek — *ugy néhány hónap múlva már megkezdődne a kölcsönt nyújtó pénzcsoport részéről az intézkedések a kölcsönök elosztása és folyósítása iránt, úgy hogy őszig az akcióban résztvevő valamennyi város már megkapná a beruházásra szükséges külföldi kölcsönt*. A városok külföldi kölcsöne ügyében a belügyminisztérium és pénzügyminisztérium illetékes osztálvaiban is folynak tanácskozások.

Boris bolgár király harca egy rablógyilkos bandával

Szófia, április 15. Ma már pontosan megállapították, hogy miképpen folyt le *Boris bolgár király revolveres harca azzal a mérénlyő bandával, amely a király autóját Szófia és Orhanie között az országúton megtámadta.*

A király Tomatoff lovaskapitány és Ilcesff fiatal természet- tudós társaságában az entomológiai királyi múzeum meglátogatása után *Szófia felé tartott autóján*. Egy utkanvarulatnál

a rablók kétoldalt vették tíz alá a király autóját.

A sofför megsebesült és az autót lefékezte. Mire a gépkocsi az útról lecsúszott, egy fához vágódott és darabokra tört.

A király és kísérete revolverhez kapott és fölvette a harcot a banditákkal.

A vad lövöldözés közben az *udvari vadász halálosan megsebesült és súlyos sebet kapott Ilcesff tanár is.*

Eközben egy autóbusz érkezett a helyszínre utasokkal. Az utasok felismerték a királyt, leugráltak és revolvereikkel üldözöbe vették a rablóbandát, amely az erdőbe húzódott vissza. *A király maga ült most az autóbuszra és a legnagyobb sebességgel visszasielt Orhaniebe, ahol riadót hivatott és*

a helyőrség 30 főnyi legénységével visszabogott a helyszínre és az ő vezénylete alatt vették üldözöbe a rablóbandát.

A király megrendülve látta, hogy az udvari vadász holtteste mellett *holtan feküdt utitársa, Ilcesff tanár is, akit a banditák időközben megölték és kirabol-tak.*

A király vezetése alatt az üldözők áthatoltak az erdőn, miközben a banditák a sűrűből he-

vesen lövöldöztek rájuk. Közben azonban a visszavonuló banditák oly sűrű erdőbe értek, hogy további üldözésük lehetetlenné vált. A király az autóbusszal az utasokkal együtt folytatta utját Szófiába, ahová a délutáni órákban sértetlenül érkezett vissza az izgalmas események után.

A királyt két héttel ezelőtt figyelmeztették, hogy merényletet terveznek ellene, de ezt nem vette komolyan

és nem engedte, hogy biztonsága érdekében különleges rendszabályokat léptessenek életbe. Így maidnem áldozatul esett személyes bátorságának.

Szófia ünnepli a királyt

Szófia, április 15. A főváros *népe ufjong*, hogy a király szerencsésen, sértetlenül menekült meg a tegnapi rablótámadástól. Ma délelőtt a főszékesegyházban ünnepies *hálaadó istentisztelet* volt, az állami hivatalokat és iskolákat bezárták s egyetlen egy üzlet sincs nyitva.

Cankov miniszterelnök a szobranieban fejezte ki a törvényhozás örömét a király szerencsés megmenekülése alkalmából. Megjegyezte a miniszterelnök, hogy

az a rablóbanda, amely a királyt és kíséretét megtámadta, 36 tagból állott és csupa agrárkommunistából toborzódott.

A banditák üldözése közben ugyanis a katonaság olyan bizonyítékokat talált, amelyek ezt kétségtelenné teszik. *Nagy csapat katonaság üldözi Orhanie környékén a gyilkos rablókat.*

Szófia, április 15. A szobranie mai ülésén, amikor a miniszterelnök bejelentette a királlyal történt incidenst, az egész ház megnyilatkozó rokonszenvvel

tüntetett az uralkodó személtve mellett. A külföldi missziók tagjai és a diplomaták megjelentek a királyi palotában, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki. A székesgyházban tartott ünnepélyes hálaadó istentiszteleten óriási tömeg vett részt.

A hálaadó istentisztelet után nagyvárnyu hódoló tüntetés volt. A lakosság minden osztályából származó tüntetők ezrei adták tanúságát a király iránt értezték rokonszenvüknek. Lelkesen éltek az uralkodót, aki a palota erkélyén tartózkodott.

Szófiában nyílt utcán agyonlőttek egy tábornokot

Szófia, április 15. Tegnap este 8 órakor Georgiew Konstantin tartalékos tábornok, szobranie képviselő, a kormánypárt helyi csoportjának elnöke, merénylet áldozata lett: eddig ismeretlen ember három revolverlövéllyel meggyilkolta. Georgiew Konstantin Caribrod környékéről származik. Olaszországban végezte katonai tanulmányait, a háború után a vezérkar és a hadügyminisztérium előlki osztályának főnöke lett s a politikai életben nagy szerepet játszott.

Nemzetközi értekezlet a kereskedelmi forgalomról

Budapest, április 15. A nemzetek szövetsége múlt év november havában valamennyi tagállamhoz körkérdezt intézett arra nézve, hogy az egyes államokban a behozatali és kiviteli korlátozások tekintetében mi a helyzet és hogy a megkezdett kereskedelmi forgalom felszabadítását milyen módon lehetne biztosítani. A magyar kormány a körkérésre adott válaszában közölte a nemzetek szövetségével, hogy Magyarországon a behozatali és kiviteli korlátozások 1925. január 1-én az autonóm vámtarifa életbe lépésével egyidejűleg megszűnnek, illetőleg megszűntek és ezzel a Magyarországgal való viszonylatban a kereskedelmi forgalom szabadsága helyredt. A nemzetek szövetségének kötelekbe tartozó államokból beérkezett válaszokat a nemzetek szövetsége részletesen kívánja tanulmányozni. Erre a célra május havában értekezletet fog tartani, amelyre valamennyi tagállam képviselőit meghívta. Az értekezleten Magyarországot Péterfy Ödön helyettes államtitkár fogja képviselni.

VIGSZINHÁZ

április hó 15-21-ig bezárólag, szerdtől keddig.

A világ legnagyobb filmje. 3 óras előadások.

A tizparancsolat. (Szózat az emberiséghez)

2 rész 14 felvonásban egy előadásban, rendezte

C. B. de MILLE.

Az előadások kezdete hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasárnap 3, 6 és 9 órakor.

Tiszviselői utalványok pénken és szombaton érvényesek. Jegyelövétel apr. 14-től naponta délelőtt 11-től fél 1-ig.

Peyer leleplezi Vágit

Budapesti tudósítónk jelenti: A vas- és fémmunkások Váci-utí otthonában ma este a demokratikus ellenzék gyűlést tartott, amelyen Peyer Károly is beszólt. Az új szocialista párttal, illetőleg Vági István személyével foglalkozott és kiéleltette, hogy

Vági terrorfiu volt,

az a fénykép, amely őt, mint terrorfiut ábrázolja ma is megvan. Felvetette azt a kérdést,

hogy honnan veszi az új párt a pénzt, mert annak a pár száz embernek, aki a pártba tartozik, nincs: tehát vagy a kommunistáktól, vagy az ébredőktől kapják. Jellemző, hogy amíg a szocialdemokrata földmunkásoknak a kormány nem adott hetilap indítására engedélyt, addig Vágiék állítólag engedélyt kaptak napilap indítására. Végül hangzott, hogy tisztázni kell: ki szabadtotta rá Pödört és a többi gyilkost a fővárosra?

618.675 aranykoronába kerül 1925-ben Debrecen város közigazgatása

Tallózás a város idei költségvetésében

— Első közlemény —

A közigazgatás cím alatt összefoglalt kiadások egyik jellegzetesen nagy A költségelöirányzat tanúsága szerint tétele a városi költségelöirányzatnak, a szoroson vett közigazgatás ma 618.675 aranykoronájába kerül a városnak, míg 1923-ban 1.033.857 korona és 88 fillért fizetett ki Debrecen évente ezen a címen. A bevételek rovatban is szerepel a közigazgatás, de aránytalanul kis összeggel: 9.440 aranykoronával, amely öt tételből tevődik össze. A legjavobb ezek közül a „Fizetés-megtérítés az utadó alaphól, 1013 aranykorona.” A dologi kiadások részbeni megtérítése című 823 aranykorona fölvi be. Anvakövyi díjakból 1600 aranykoronát vesz be a közigazgatás s 500 aranykoronát jövedelmeznek a házasság kihirdetése alól felmentések. A jövedelem ötödik tétele nevéscégesen esekély: Államségély = 4 aranykorona. Érdekes itt megemlíteni, hogy 1913-ban Debrecen 97.000 korona közigazgatási államségélyt élvezett. Ebből máig évenként 65.000 koronát ki is fizetett évi segélyként a kincstár, de — papirkoronában. Ez a 65.000 papirkorona államségély szerepel 4 aranykoronával a költségvetésben.

A polgármesteri hivatal

A városi közigazgatás 618675 aranykorona kiadása 20 cím alatt oszlik meg. Az első a polgármesteri hivatal, vagy előlki ügyosztály. A személyi kiadások itt 23.725 aranykoronát tesznek ki. Ebből a polgármesterre esik 12.112 aranykorona készpénz, 24 ürköbméter fa és 50 hold illetményföld. A fa ürköbméterét 7.50 aranykoronával számítja a költségelöirányzat, a polgármester által kapott 6 öl fa értéke tehát 180 aranykorona. A föld hozamát holdankint 150 kilogramm búzával számítják évenként, az 50 hold illetményföld hozamának értéke eszerint 1950 aranykorona. — A polgármester egész jövedelme tehát 14.242 aranykoronát tenne ki. Megjegyzendő, hogy a város a polgármester illetményföldjéért 265.53 aranykorona földadót fizet. Egyéb kiadásaival összesen 29.112 aranykoronába kerül a városnak az előlki ügyosztály. Érdekes, hogy békében ez az ügyosztály 72 aranykoronával kevesebbe: 29.170 aranykoronába került.

A többi ügyosztály

Jelentékeny ellenben a csökkenés a főjegyzői ügyosztálynál. Erre békében 19.688 aranykoronát adott ki, ma pedig 12.139 koronát ad ki a város. A főjegyző évi jövedelme 6254 aranykorona és 6 öl fa.

A jog- és pénzügyi ügyosztály költsége békében 15.005, ma 12.591 aranykorona. A tanácsnok javadalma itt 5894 aranykorona és 6 öl fa. A tanácsnokok fizetése általában 5000—6500 aranykorona körül mozog és valamennyien kapnak évenként 6 öl fát természetben.

A gazdasági ügyosztályra békében 26.311 koronát költött, ma 22.764 aranykoronát költ a város.

Az árvaszéki és fellebbviteli ügyosztály költségei 1913-ban 109.453 aranykoronát tettek ki. Ma ez az ügyosztály 53.242 aranykoronába kerül.

A közművelődési ügyosztály költségei 1913-ban: 14.855.97 korona. Ma: 12.407 aranykorona.

Az adó- és javadalomkezelési ügyosztály mindössze 9.602 aranykoronába kerül. Békében azonban még kevesebbe, 9.060 kornába került ez az ügyosztály.

A közigazgatási rendészeti ügyosztály békében 523.302.86 aranykoronába került, most pedig 199.178 aranykoronába kerül. Meg kell azonban jegyezni, hogy békében a rendőrség is városi volt s az egész rendőrség fenntartási költségeivel együtt szerepelt az 1913-as költségelöirányzatban a közigazgatási rendszert 523.000 aranykoronával.

A műszaki ügyosztály kiadásai 74.879 aranykoronára rugtak békében, ma 35.100 aranykoronát tesznek ki.

A főispáni hivatal ma 8.814 aranykoronába kerül, békében ennek az összegnek a tizedrészebe, 886 aranykoronába került.

A főügyési hivatal 15.408 koronába került, ma költségei 13.797 aranykoronát tesznek ki.

Az anyakönyvi hivatal kiadásai békében: 7438.42, ma: 11.305 aranykorona.

A számvevőség költségei 1913 óta a kétszeresükre emelkedtek. Békében 45.758.34, ma 85.279 aranykoronába kerül a számvevőség működése Debrecennek.

A házi- és gyámpénztár költségei 1913-ban 24.443.77, ma 16.158 aranykorona.

A levéltár 6.431 aranykoronába került. Békéköltségei 6.912.24 korona.

Az irattár békeköltségei 7.024 korona, ma költségei 6.181 aranykorona.

Az iktató hivatal 5573 koronájába került Debrecennek, ma 5045 aranykoronába kerül.

A kiadóhivatal kiadásai békében 26.830, ma 16.516 aranykorona.

Az őrszemélyzet 29.334 koronájába került Debrecennek 1913-ban. Ma ennek költségeit 21.131 aranykoronában tünteti fel a költségvetés.

Általános közigazgatási kiadások címen 1913-ban 12.600.82 koronát mutatott ki Debrecen költségvetése, 1925-re pedig ennek több, mint háromszorosát irányozza elő: 41.817 aranykoronát.

97.132 aranykoronába kerül a tűzrendészet

A tűzrendészet békében 42.602 koronába került Debrecennek, ma ennek

több, mint duplája, 103.720 aranykorona a tűzrendészet költségvetése. Ezzel szemben betegszállítási díjakból és a Csokonai-színház által fizetett két tűzoltó díja felében 6558 aranykorona bevétel mutatkozik. A költségek emelkedése óriási, de el kell ismerni emél a pontnál dr. Romcsik Jenő tűzoltófépáranesnok érdemeit is, aki mintaszerűvé fejlesztette a debreceni tűzoltóságot és mentőszolgálatot. A dupla kiadás nem kár annak a tudatnak ellenében, hogy a debreceni tűzoltóság minden tekintetben a kor színvonalán áll.

70.005 aranykorona a közegészségügyi kiadás

A közegészségügy kiadásait két rovatba tünteti fel a költségelöirányzat. A szoroson vett közegészségügyre békében 41.454.72, az állategészségügyre 1.470.22 korona kiadása volt 1913-ban Debrecennek. Ma a közegészségügy 60.401, az állategészségügy 9.604 aranykoronába kerül. Az emberi egészség megóvására teendő intézkedések tehát másfélszer, az állategészségügy rendbentartása kétszerannyiba kerül, mint békében.

A kimutatás azonban nem ad teljes képet az 1913-as közegészségügyi kiadásokról, hiszen akkor még a város terhe volt a közkórház fenntartása is, míg ez ma nem a város költségére megy. Ennek a nagy kiadási tételnek a hiánya mindenestre nagy könnyebbéget jelent.

Ezzel szemben feltűnő, hogy amíg békében utcai kutak karbantartására 9.582.80 koronát fordított a város, ma ez a tétel csak harmada a réginek: 3.530 aranykorona. Ha a kútsóségek, kertészek súly és nem emberhez méltó vizellátására gondolunk, feltűnő hibának kell tartanunk, hogy legalább is a békében 10.000 koronát nem irányozta elő erre a célra a város vezetősége.

A többi sürgős követelményre a közegészségügy terén ezuttal természetesen nem térhetünk ki.

399.630 aranykorona évi nyugdíj

Horribilis mértékben megnövekedett a nyugdíjalap hozzájárulási kiadásai, amelyek ma 399.630 aranykoronát tesznek ki. Békében 101.655.44 koronát adott ki erre a város. Azonban, ha hozzávesszük ehhez a végelbánás alá vontak fizetését, — ezek egyrésze még ma is kapja fizetését, — jóval nagyobb összeg kerül ki.

Az 1925—1926 évi költségvetés

Budapesti tudósítónk jelenti: A számlási év második felére elfogadott költségvetés letárgyalása után azonnal megkezdődtek az előkészítő munkálatok, hogy az 1925—26. évi költségvetési előirányzatot az egyes reszort minisztériumok elkészítsék. A költségvetés előmunkálatai már befejezést nyertek és az egyes terek költségvetését eljuttatták Budapesti pénzügyminiszterhez, aki értesítésünk szerint a husvét szünet után azonnal hozzáfog a költségvetéseknek az általános költségvetés keretébe való beillesztéséhez és természetesen az összegegyeztetési munkálatokkal kapcsolatban megoldást nyer az a kérdés is, hogy továbbra is aranykoronában vagy papirkoronában állítsák-e össze az 1925—26. évi költségvetést.

Férfi és gyermek-sapka különlegességek FRANK IMRÉNÉL.

Párisi utamról hazaérkeztem a legszebb divatújdonságokkal. Riskó nőidvatterme Plac-utca 26.

Betörés délből egy Szent Anna-utcai üzletben

A déli betörők egyhónapi pihenés után ismét munkába álltak és vakmerő módon fosztottak ki ma délelőtt egy szabóüzletet. Déliben egy és két óra között Horváth Ferenc szabómester Szent Anna-utca 22-ik szám alatt lévő üzletébe alkules segítségével behatoltak és elloptak az üzletből több millió korona értékű szövetet. A betörés után becsukták az ajtó és a legnagyobb déli forgalom idején nyugodtan távoztak a lopott szövetekkel. Az üzlet tulajdonosa két óra után vette észre a betörést és azonnal jelentést tett a rendőrségen. A helyszíni vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a déli betörést ugyanazok követték el, akik a múlt hónapokban öt ízben követték el már hasonló betöréseket.

A rendőrségnek sikerült megszerezni az egyik tettes személyleírását. A szabóüzlet előtt ugyanis, miután a betörés történt, egy elegáns, tavaszi felöltős fiatalembert láttak többen huzamosabb ideig állni. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy az üzletajtó előtt álldogáló fiatalember a déli betörők társa volt és az őrtálló szerepét töltötte be. A nyomozás a legszűkebb körben megindult.

Megnyitják a Sorbonne jogi fakultását

Páris, április 15. Francois Albert közoktatásiügyi miniszter ma visszavonta március 31-én kiadott rendeletét, mellyel a Sorbonne jogi fakultását bezáratta. Április 26-án újra megkezdődnek az előadások. Nagyon elősegítette a kormány e lépésének megtételét az, hogy Scelle jogi professzor lemondott.

Hóhéznak ajánlkozott egy békéscsabai mészáros

Aki 170 embert végzett ki
Macedóniában

Békéscsabáról jelentik: Azok között a vállalkozó szellemű emberek között, akik Bali Mihály megüresedett stallumára, a főhőhéri állásra pályáznak, szerepel Sepecán József békéscsabai mészáros is. Sepecán a napokban Budapesten járt, hogy ügye előmozdítása céljából megtegye a szükséges lépéseket és minden valószínűség szerint nem hiába tette meg a költséges utat, mert a főhőhéri állásra alapos kvalifikációja van, hiszen a háború alatt már működött törvényes ítéletvégrehajtó gyanánt. Sepecán ugyanis Macedóniában 170 macedón felkelőt végzett ki, teljesen egyedül végezve a legsúlyosabb procedurákat az ellátásában. A kellő gyakorlatja és tapasztalata tehát megvan a mesterséghez, hiszen Bali Mihály se végzett ki sokkal több bűnöst ennél.

A békéscsabai vágóhíd igazgatója, aki jól ismeri a hőhéri állás aspiránsát, azt mondja, hogy a vörös uralom idején a vörösök többször szőlították fel Sepecánt kivégzések végrehajtására, ő azonban ezt a megbízatást mindig visszautasította, miután a vörös elveket sohasem vallotta, sőt határozottan ellenük volt és mikor több ízben is felkérték, a bajusza alatt mindig olyasfélét mormogott, hogy: Legszívesebben titeket kötnék fel! Sepecán most is a vágóhídon dolgozik. A vágóhíd igazgatója kijelentette, hogy az új hőhérijelölt igen csendes ember. Munkáját csendben, nyugodtan végzi. Macedóniai hatalmas praxszisa alapján Bali Mihály veje után neki van legtöbb reménye arra, hogy pályázata eredményes lesz.

Saját készítésű
fehérneműek
HERMAN és FRIEDMANNÁL
Piac-utca 10.

A Hungária-malom 800 milliós terményhiánya

Könyvszakértők vizsgálják a malom könyveit

A Hungária-malom igazgató-ságának feljelentésére megindult nyomozás során, amely arra irányul, hogy kiderítsék, miképpen tünt el a malom raktárából mintegy 14 vagon terményt, ma délelőtt megkezdték a malom könyveinek átvizsgálását. — A könyvszakértők — a budapesti Merkur Banktól, amelynek érdekkörébe a Hungária-malom tartozik, Groszmann igazgató és Gombácsy könyvelő és a debreceni törvényszék szakértője, Popovics Gyula — egész nap vizsgálták a könyveket az 1924. évtől visszamenőleg, de eddig semmi olyat nem sikerült megállapítani, amiből arra lehetne következtetni, hogy a könyveket hamisan vezették volna, vagy pedig Balla Zoltán könyvelő, a kit a rendőrség a malom följelentésére őrizetbe vett, egyes tételeket nem vezetett volna be. A könyvek átvizsgálása egyébként — a nagy anyagra való tekintettel — előreláthatólag több hetet vesz igénybe.

A Hungária-malomban ma délelőtt dr. Takó Ferenc vizsgálóbíróeség rendelkezésére próbaörlést végeztek. Balla Zoltán ugyanis a rendőrségen történt kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy a hiány csak látszólagosan nagy és esetleg az örlés okozta elporlódásból is származhat. Mint ma délelőtt a próbaörlésnél megállapították, az elporlás alig 0,6 százalék s így nem felelhet meg a valóságnak Ballának az az állítása, hogy egy mázsa terményből 96 kilogram lisztet kapnak, annál kevésbbé, mert megállapították, hogy a Hungária-malomban örlés előtt nedvesítik a terményt s

így a porlási százalék még kisebb.

Átvizsgálták a malom kapusának kezelése alatt álló kapubárcákat is, amelyek a malomból kivitt termény- és lisztmennyiségéről adnak kimutatást. A vizsgálat során kiderült, hogy a kapubárcák és a raktárban adott kiviteli bárcák egyeznek, mind a két bárcatömeg ugyanazt a mennyiséget mutatja. Ebből az következik, hogy ha a Hungária-malomban tényleg sikasztás történt, azt egy ember nem követhette el, mert 14 vagon terményt a kétfajta bárcák egyezése mellett nem lehetett kicsempészni a malomból. Lehet gondolni olyan esetre is, hogy a kapus csak megnézte a kiviteli bárcát és a saját kimutatásába boirta az ott fellüktetett mennyiséget anélkül, hogy meggyőződött volna róla, hogy a kivitt termény vagy liszt tényleg ugyanannyi-e. Ennek az ellenőrzése annál nehezebb, mert a Hungária-malomban nincs hidmérleg és a terményt szállító járóművek egyszerűen a kiutalási bárca ellenében kivihetik a malomból a szállítványt. Egyébként a malomban nem is tudják megállapítani, hogy mennyi a hiányzó terménymennyiség, úgy hogy a kárt a rendőrségen még hozzávetőleg sem tudták megjelölni.

A rendőrség nyomozást indított Balla Zoltán életmódjának megállapítására. Kiderült, hogy Balla rendszeren, jól élt, de nem nagylábon és feltűnően nem költekezett, sőt több helyen tartozása is van. Balla az ügy tisztázásáig a rendőrség őrizetében marad.

Prónay Pált három millió koronára ítélték Nagy Pál honvédfőparancsnok rágalmozási perében

Budapesti tudósítónk jelenti: A büntető törvényszék Török-utca 12. számú tárgyalta nagy érdeklődés mellett Prónay Pál ügyét, akit az ügyészség felhatalmazásra hivatalból üldözendő kértrendbeli rágalmozás vétségével vádolt 1924 február 10-én vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornokhoz, a honvédség főparancsnokához intézett levele miatt, amelyben a vádat szerint rágalmozó tényállások foglaltatnak. A levél a tábornok ismeretes tisztí parancsával foglalkozott és többek között azt állította, hogy a tisztí parancs öletszerű és illetéktelen és a honvédség tisztikarának ürügyet ad arra, hogy lovagias ügyekben meg nem engedett előnyöket biztosítsanak maguknak.

A tárgyaláson Prónay kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. 1921 szeptemberében kilépett a hadseregéből, ettől kezdve Nagy Pál őt hol tisztnek, hol polgárnak tekintette, tehát igazat írt, amikor Nagy Pál ingadozó és illetéktelen parancsairól írt. Helyteleníti, hogy Nagy Pál egy már lovagiasan elintézt ügyet a bíróság elé vitt s arra sines joga, hogy polgárokat diszkvalifikáljon. A levelet felének, Rácz Vilmosnak képviselőjében írta, jogosan. Ezután fejtetgni kezdi, hogy

a hadsereg főparancsnok őt üldözi s a polgári bíróságnak kell őt az il-

dőzésekkel szemben megvédenie.

Az elnök több ízben félbeszakítja, mert állandóan heves kifakadásokkal illeti a honvédfőparancsnokot.

Végül Prónay kérte a bizonyítás megengedését.

Darvay János dr. védő semmisségi panaszt jelentett be azon a címen, hogy Prónay Pált a védekezésről elzárták. Ezután különféle katonai iratok beszerzését kérte, amelyek Prónay jogi helyzetét szabályozzák. Kérte ezenkívül annak a bizalmas hadseregparancsnak a beszerzését, amely a hadsereg főparancsnok előzetes parancsát visszavonta és több szakértő kihallgatását is kívánta. Hangoztatta, hogy a valódiság bizonyítását bizonyára maga a főparancsnok is kívánja, s akkor a törvényszéknek el kell rendelni. Véleménye szerint meg kellene kérdezni vitéz Nagy Pált erre vonatkozólag.

Az elnök ezután ismertette a tisztí parancsot, amely Rácz Vilmos dr. és a honvédség tisztikara között felmerült ügyre vonatkozik. A bírósági elintézésig utasította a panasz a tisztikart, hogy a Rácz Vilmossal való érintkezéstől tartózkodjék.

Moldoványi ügyész szintén kérte a sértett hadsereg főparancsnok kihallgatását a bizonyítás tekintetében. Elnök Prónayhoz: Az inkriminált levelet Ön megmutatta másoknak is?

Prónay: Azoknak mutattam meg, akik érdekelve voltak.

Elnök: Szóval csak Rácz Vilmosnak és Collas Tibornak, vagy pedig másoknak is?

Prónay: Erre nem válaszolok. A törvényszék nem rendelte el vitéz Nagy Pál megidézését, sem pedig a valódiság bizonyítását.

mert ezt sem közérdek, sem jogos magánérdek nem teszi szükségessé. Egyáltalán nem közérdek, annak taglalása, hogy milyen jelentősége van az ugynevezett lovagias eljárásnak. Ez az eljárás legálisan egyáltalában nem tekinthető,

Ezután Moldoványi Géza kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét. Hevesen támadta a vádlottat, aki volt magasrangú katonatiszt léteére alá akarja ázni folytonos támadásaival a hadsereg fegyelmét. Szerencsésje a vádlottnak, hogy nem bizonyult rá, hogy a levelet katonatisztnek is megmutatta. Ebben az esetben ugyanis

a kaonosság szolgálati fegyelmelen való igaztásról volna már szó.

Súlyos büntetést kér.

Darvay János dr. védőbeszédében hangoztatta, hogy azzal, hogy Nagy Pál honvédfőparancsnok a bíróság előtt nem jelent meg és nem kívánta önmaga a bizonyítás elrendelését, ez a per már etikailag el is dőlt. Felmentő ítéletet kér törvényes vád hiánya miatt. Eldöntötnék tekinti azt is, hogy a honvédfőparancsnoknak Rácz Vilmos ellen kiadott parancsa ellenkezik az A-46. szabállyzattal.

Nem lehet az — mondta a védő —, hogy a katonai főparancsnok feltolja magát az A-46. szabályzatban előírt polgári zsúri helyébe és usurpálja annak a jogait.

Elnök: Ezért a kifejezésért rend-reutasítom.

Darvay dr.: Annak a megtiltása, hogy a katonatisztnek valakivel ne érintkezzenek, azt jelenti, hogy az ilyen diszkvalifikált egyén polgári uri társaságban is lehetetlenné van téve. Ekkora hatalma lehet Spanyolországban egy katonai diktátornak, de Magyarországon a hadsereg főparancsnoknak mégsem. Ami az ügyész urnak azt a vádat illeti, hogy Prónay hazafiathatlant írt el, ez a válaszom:

— Az a Prónay Pál, akinek zászlóalj fedezete alatt jött létre a nemzeti hadsereg és akinek ottalma alatt jött létre a mai kurzus,

az a Prónay Pál nagyon jól tudja, hogy mivel árt és mivel használ a nemzeti hadseregnek.

Prónay Pál hangoztatta, hogy 1921 tavasza óta feszült viszony van közte és a főparancsnok között. 1921 tavaszán távirati hívásra Miskolcra ment, ahol akkor Nagy Pál még körletparancsnok volt. Amikor Miskolcon beszélgettem vele, Nagy Pál legitimista elveket hangoztatott. Azért mert nem hódoltam be neki, mert nem teljesíttem kívánságait, az ő részéről hosszú következtet.

Azt mondta nekem Miskolcon, hogy ő a rangidősebb, őt illetné meg Horthy kormányzó helye.

Török elnök: Ezt nem engedem meg. Ez nem tartozik ide. Ezeket a részleteket ne tessék itt szeizőztetni.

Prónay: A királyi ügyész ur engem úgy akar föltüntetni, mint aki hazafiathatlant működöm. Hiszen, ha tudtam volna, hogy ez így lesz, már 1921-ben itthagytam volna az orszá-

SOÓS uriszabósága

Kereskedelmi és Iparkamara épület.
Angol és más külföldi szövetek
nagy választékban.

got és nem hagytam volna magam dűpirozni egy titkos szerződéssel, amelyet a kormány a kezembe adott.

A bíróság bűnösnek mondta ki Prónay Pált kétrendbeli rágalmaszás vétségében, amelyet egyrésztől Nagy Pál honvédfőparancsnok, másrésztől pedig a honvédség tisztikara ellen követett el. Ezért Prónay Pált egy-egy millió fő- és 500-500.000 korona mellékbüntetésre ítélte.

A törvényszék büntetendőnek találta vádlott kijelentései közül azt az egyet, hogy erőszakosnak és szabályellenesnek mondja a honvédség intézkedését. Súlyosbító körülménynek vette a törvényszék, hogy vádlott, mint volt katonatiszt, támadta a honvédség főparancsnokát és a honvédség tisztikarát. Ellenben tekintetbe vette — mint enyhítő körülményt —, hogy vádlott szenvedélyes kitörésében eselkedte ezt és nagymértékben enyhítő körülménynek vette a törvényszék Prónay hazafias édeleit.

— Megnyugszik az ítéletben? — szölv Töröky tanácselnök Prónayhoz.

Prónay vigyázz állásbair meghajol s csak ennyit mond:

— Köszönöm.

Az ítélet ellen az ügyész és Darvay védő felebbezést jelent be.

2—20 százalék adót vetettek a sportmérkőzésekre

A sport megadóztatásáról szóló törvény végrehajtási utasítása most jelent meg. Az utasítás a következőket tartalmazza:

Aki embersportban szolgáló sporttelepen bármilyen belépődíjas mérkőzést vagy mutatványt, vagy bárhol másutt akár amatőr, akár professzionista embersport mérkőzést rendez, köteles a nyers bevétel összegét, ha ez a 600 aranykoronát meghaladja, az elszámolás (az ugynevezett páruvelszámolás) csatolása mellett a mérkőzés vagy mutatvány napját, illetőleg a több napra terjedő mérkőzés vagy mutatvány utolsó napját követő nyolc nap alatt a városi adóhivatalnak bejelenteni.

A mérkőzést vagy mutatványt rendező köteles a bejelentéssel egyidejűleg az orsz. testnevelési alapsz. javára annak a m. kir. postatakarékpénztárnál nyitott 65318. sz. csekk számlájára befizetni a beléptidíjakból származó nyersbevételeknek 2 százalékát, ha a bevétel 500 aranykoronánál több, de 1000 aranykoronánál kevesebb; 5 százalékát, ha a bevétel legalább 1000 aranykorona, de 5000 aranykoronánál kevesebb; 8 százalékát, ha a bevétel legalább 5000 aranykorona, de 10.000 aranykoronánál kevesebb; 12 százalékát, ha a bevétel legalább 10.000 aranykorona, de 20.000 aranykoronánál kevesebb; 16 százalékát, ha a bevétel legalább 20.000 aranykorona, de 40.000 aranykoronánál kevesebb; 20 százalékát, ha a bevétel legalább 40.000 aranykorona.

A bevétel aranykorona értékének megállapításánál ugyanazt az átszámítási kulcsot kell alkalmazni, amely átszámítási kulcs a mérkőzés vagy mutatvány napján esetleg napszám az aranykorona értékben fizetendő egvényesadókra nézve érvényben van.

Aki a sporttelepet vagy a helyiséget a mérkőzés vagy a mutatvány céljára bérebeadta, a járulék befizetéséért a bérosszeg erejéig a rendezővel egyetemlegesen felelős. A bejelentések a városi adóhivatal 21. számú helyiségében adandók be.

További létszámapasztás B. lista nélkül

Budapesti tudósítónk jelenti: A Takarékosági Bizottság befejezte tanácskozásait és több fontos javaslat előterjesztésében állapodott meg. A bizottság megállapította, hogy eddig mintegy 150.000 állami tisztviselőt bocsátottak el, de még körülbelül ugyanennyi alkalmazott fölösleges. A bizottság a megoldást nem abban látja, hogy újabb tisztviselőtömegeket helyezzenek B-listára, hanem az ugynevezett kihalási rendszer alkalmazását tartja helyesnek. Ez a rendszer abban áll, hogy ha egy állami tisztviselő meghal, vagy valamilyen okból eltávozik az állam szolgálatából, helyét egyáltalában nem töltik be és munkakörét más közalkalmazottra bízzák.

A Takarékosági Bizottság különben helyesli, ha végkielégítéssel bocsátanak el közalkalmazottakat, de ellene

van annak, hogy az eltávozott helyébe újabb kinevezés történjék.

További javaslata a Takarékosági Bizottságnak az adóadminisztráció egyszerűsítésére vonatkozik és az a lényege, hogy az adókiutéseket az adóhivatalok intézzék, ne a pénzügyigazgatóságok. Ilyen értelmű tervezet pénzügyminisztériumban megvalósítáa ellen az érdekeltek egész sereg kifogást hangoztattak a pénzügyminisztérium előtt.

A Takarékosági Bizottság a bírói létszámcsökkentéssel is foglalkozik. A többi között kifogásolják, hogy a közigazgatási bíróság ötös tanácsokban tárgyal. A Takarékosági Bizottság javaslataira minden miniszter két héten belül köteles válaszolni s ha nem fogadja el, akkor a miniszter köteles a minisztertanács döntését provokálni.

Lefejezték a tömeggyilkos Haarmant

Hannover, április 15. A hannoveri főállamügyészség falragaszokon közhírré teszi, hogy Haarmann Frigyes kereskedőt az 1924 december hó 19-én hozott halálos ítélet alapján ma reggel kivégezték.

Mint ismeretes, december 5-én kezdte meg a hannoveri bíróság Haarmann bűnjegyének tárgyalását, amely tizenegy napig tartott s amelynek folyamán huszonnégy kégyilkosságot bizonyítottak rá Haarmannra és Grans nevű büntársára. A két gyilkost halálra ítélték. Ezt az ítéletet hajtották ma végre Haarmann Frigyesen. Grans halálos ítéletét pedig a felsőbb bíróság életfogytiglan való börtönrre változtatta.

Wilde dr. állami főügyész, ugyanaz, aki a végtárgyaláson a közvédat képviselte, tegnap bement Haarmann cellájába és értesítette, hogy

még egy éjszakája van hátra az életből.

Az elítélt nyugodtan fogadta a hírt, rémületnek nyoma sem látzott rajta, sem búnbánatnak, csak épen annyit kért, hogy küldjenek hozzá papot. Ezt a kérését teljesítették és celláját síralomházzá alakították át.

Magdeburgból hozta magával a guillotinet Gröbler hóhér és még éjszaka felállította a törvényszék fogházának udvarán. Közép- és Kelet-Németországban a halálraítélteket a bakó kézi-bárdal fejezte le, de Hannoverban a zuhanó bárdot alkalmazták.

A lefejezés néhány perc alatt ment végbe.

A főügyészség Hannover városának 40 előkelő polgárát meghívta a kivégzéshez. Az ítélet végrehajtásának körülményeiről Wilde főügyész a következőket beszélt el:

— Tegnap délután 6 órakor léptem be Haarmann cellájába és tudattam vele, hogy még 12 órája van az életből, reggel 6 órakor vépadra viszik. Azt felelte, hogy

búnbánóan akar meghalni.

mint érzi büneinek súlyát. Aztán papot kért. Az éjszaka legnagyobb részét imádkozással töltötte és nyugodt volt, de hajnal felé megtört, nyugtalanság mutatkozott rajta és meg volt hatva. Arra a felszólításra, hogy

készüljön az utolsó utra, összeszedte minden erejét és igyekezett nyugodtnak látszani.

A vépad elé érve, a magdeburgi hóhér megfogta Haarmann karját és megállította. Felolvasták még egyszer a halálos ítéletet és értésére adták, hogy nincs számára kegyelem. A mellette álló lelkész azt mondta neki, hogy induljon utolsó utjára.

— Nehéz ez az utolsó út, de megyek, mert tudom, hogy nagy az én vétkem. — felelt Haarmann és erős léptekkel indult a vépadra, fel a lépcsőkön. A hóhér pribékjei kétoldalt megragadták s ekkor Haarmann ismét megszólalt:

— Óvatosan uraim, csak óvatosan!

Ezek voltak utolsó szavai: — Viszontlátásra, uraim!

Nem gunyosan, hanem komolyan és meggyőződéssel mondta ezt. A következő pillanatban a pribékek már leszorították, fejét bedugták a vépad kerek nyílásába, a törvényszéki fogház kis templomának lélekharangja megszólalt, miközben a bárd lezuhant és

Haarmann feje a fűrészporral telt kosárba hullott.

A pap és mindenki elrebegette a Miatyánkot.

A Zerkovitz — Huber ügy a bíróság előtt

Budapesti tudósítónk jelenti: A budapesti járásbírószágon Földy Károly járásbíró ma tárgyalta Zerkovitz Béla építész és zeneszerző és Huber Miksa karmester perét. Huber ugyanis 150 millió korona erejéig perelte Zerkovitz Bélát és azt állította róla keresetében, hogy Zerkovitz egyszerűen elfütyülte neki a melódiákat és ő azokat ezután operettalakokká fejlesztette ki és ő építette fel belőlük a finálékat. Ezért mindössze 250000 koroát kapott tőle, holott azt ígérte, hogy busásan honorálja. Huber előadta keresetében, hogy a Zerkovitz-féle dalokat és dalműveket együtt szerezték, Zerkovitz, akinek — úgy mond — sem zenei képzettsége, sem teoretikus tudása nincs, a dallamok kidolgozásával, ő pedig azok harmonizálásával és hangszerelésével közösen szerezték a nótákat. Miután Zerkovitz a Royal Orfeumban korábban igen nagy befolyásra tett szert, ezt felhasználta arra, hogy őt garasokkal fizesse ki.

Tekintettel arra, hogy Zerkovitz

vallomása szerint az Árvázka 100 milliót jövedelmezett, a bíróság kötelezte Zerkovitz Bélát 20 millió korona tőkének, törvényes kamatainak, továbbá 8 millió korona perköltségnek a megfizetésére. Az indokolás szerint a bíróság feleslegesnek tartja annak az eldöntését, vajjon a felek között fennáll-e a társszerzői viszony, mert úgy találja, hogy a megállapodás értelmében a Zerkovitz által bevallott 100 millió korona jövedelemből legalább 20 millió illet meg Huber Miksát.

1000 koronával olcsóbb lesz a cukor

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A cukornak mint elsőrangú fogyasztási cikknek nagy szociális jelentőségére való figyelemmel a pénzügyminiszter elhatározta, hogy ennek a nép élelmezése szempontjából oly rendkívüli jelentőségű árunak olcsóbbá tétele érdekében az államtitkár rendkívül mehéhez helyzete mellett is a cukoradó terhét kilogrammonként 4 aranyfillérről leszállítja. Ez a leszállítás a forgalmi adónak ezzel kapcsolatos esökkenését is figyelembe véve a kiskereskedelmi árakban körülbelül 1000 koronás olcsóbbodást fog eredményezni.

Románia aranypénzt veret

Arad, április 15. Bukaresti gazdasági orgánumok arról számolnak be, hogy Braiuanu Vintila pénzügyminiszter komolyan tanulmányozza egy beföldön létesítendő állami pénzverde tervezetét, amellyel mód nyílnék arra, hogy az ezidőszerűt Franciaországban és Belgiumban vert egy- és kétleeseeket beföldön verjék, ami nagyarányú költségmegtakarítást jelentene az államháztartásnak.

A pénzügyminiszter tanulmányokat folytat abból a célból, hogy a romániai bányákból kitermelt arany egy részéből fokozatosan aranypénzeket hozzon forgalomba, ami mindenesetre a békebeli gazdálkodásra emlékeztetne vissza. A romániai nemes fémhányakban különösen az aranytól tetemes emelkedés konstatalható és a vajdahunyadi, szolnokdobokai és alsófehérmegyeyei ismert bányák mellett komolyan számításba jönnek a Brád melletti bányák is, amelyek így a pénzveréshez szükséges szinaranyat szolgáltatnák.

1923-ban 1137 kg. arany volt az ország össztermelése, az 1921. évi 1014 kg.-mal szemben, úgy hogy egy év alatt 233 kg. emelkedést mutat a statisztika. Az 1923. évi aranytermelés világpiaci ár szerint kalkulálva közel 150 millió leinek felel meg. Ma még az a helyzet, hogy az aranytermelésben a magánbányászat vezet, viszont az ezüsttermelésben az állami üzemek vannak előtérben.

— Erdélyi bibornokot nevez ki a pápa. Kolozsvárról jelentik: Egyidőben azzal, hogy Christea Miron bukaresti görögkeleti metropolitát a görögkeleti szinódus a patriarchia rangra emelte, katolikus egyházi körökben is híre kelt egy főrangú erdélyi püspöknek a legmagasabb egyházi méltóságra való kinevezéséről. Az erdélyi katolikus egyházi sajtó megemlékezett erről a várható kitüntetésről, anélkül azonban, hogy ezzel kapcsolatban nevet is említett volna. A római Szentszék különös kegyelvek kiválasztottja, akire a dileus canrinaltus a bibornoki kalap vár — Mailath Guztáv Károly gróf erdélyi püspök lesz. Mértékadó egyházi körökben már mint befejezett ténnyről beszélnek a pápai kegyelem legfőbb megnyilvánulásáról.

HIREK

— **Scotus Viator és a szerajevói gyilkosság.** Seaton Watson angol publicista, aki Scotus Viator néven a magyar nemzet ellen írott röpirataival tette ismertté nevét a háború előtt, mint Belgrádból jelentik, a husvéti ünnepek alatt Belgrádba érkezett, hogy a háborús felelősség és a szerajevói gyilkosság ügyét tanulmányozza. — Seaton Watson tegnap Miss Thompson hírlapíróval együtt felkereste Nincses külügyminisztert, akivel hosszabb tárgyalást.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága április 16-án, esütörtökön délután 4 órakor a városháza tanács-termében ülést tart. Tárgysorozat: Előterjesztés a munkanélküliség megszüntetését célzó munkakalkuláció létesítése tárgyában. Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara megkeresése országos ühnyenyestési kiállításra tiszteletdíj megszavazása iránt. Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara megkeresése határszéli gazdasági érdekek megvédése tárgyában a kormányhoz intézett feltérjesztési hasonló szellemű felirattal leendő támogatása iránt. Debreceni Lovaregylet kérelme löversenyre tiszteletdíj megszavazása iránt. A földművelésügyi minisztérium gyógvnyóvny termelési iródiájának megkeresése haszonbérleti szerződés felbontása tárgyában. Előterjesztés pallagszéli 76 holdas ingatlan haszonbérlete tárgyában.

— **Eljegyzés.** Bercei Manvikát eljegyezte Auspitz József. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az Országos Közegészségügyi Egyesület** debreceni osztálya értesíti tagjait s az egyesület iránt érdeklődőket, hogy dr. Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsosnak, az egyesület elnökének április 17-re „Debrecen város legelőtöbb közegészségügyi kérdéseit” címmel meghirdetett előadása közbizott akadályok miatt 25-öre, szombatira halasztott el. Az előadást a Kereskedő Társulat dísztermében tartják meg délután 6 órai kezdettel.

— **Az Iparművészeti Társulat jubileuma.** Az idén lesz negyven éve annak, hogy Trefort Ágost néhai kultuszminiszter 1885-ben megalakította az országos magyar iparművészeti társulatot. A társulat jubileárius ünnepi közgyűlését május 17-én tartja meg. A társulat története, amely első helyiségében a Zeneművészeti Akadémia Andrássy-úti épületében kezdődött, egy része Magyarország legújabbkori művelődéstörténetének.

— **A fűszerüzletek zárórája.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége debreceni csoportja mozgalmat indított a záróra rendezése ügyében. A helyi csoport vezetősége az ügy iránt érdeklődőknek felvilágosítást nyújt saját helyiségében (Sás-utca 4. II. em.) minden este 6—9-ig. Ertesíti egyszersmind a tagokat a vezetőség, hogy minden szerdán este 8 órakor vitaestélyt tart.

— **Husvétii események Nádudvaron.** Husvét vasárnapján este Nádudvaron Horváth Antal, Török János, Bokor Lajos és Ludmány József földművesek egy mulatságból hazafelé tartva danoiva mentek végig a főúton. Tóth Antal közlégi rendőr figyelmeztette a zajos társaságot, hogy csendesebben viselkedjék. A társaság egy része abba is hagyta a dalolást, de ketten nem engedelmeskedtek a rendőr felszólításának és tovább daloltak. Tóth Albert rendőr erre előhívott társainak segítségével az egész társaságot belesérte az őrszobába, ahol igazoltatta. A négy nádudvari földműves bejött Debrecenbe és feljelentést tett hivatalos hatalommal való visszaélés címmén Tóth Albert rendőr ellen, aki szerintük őrszobában összevonta őket. A földművesek arcán és fejen az orvosi látélet szerint nyolc napon belül gyógyuló sérülések vannak. A vizsgálat a feljelentés alapján megindult annak megállapítására, hogy a sérüléseket tényleg a rendőrőrszobában kapták-e a földművesek.

— **Felrobbant gőzmalom.** Bukarestből táviratozzák: A vasúti kerületben felrobbant egy gőzmalom kazánja. A robbanás olyan hatalmas volt, hogy az egész malmot elpusztította. A romok alól öt munkást holtan húztak ki.

— **Előadás a Shakespeare-problémáról.** Április 23-án este 8 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében Kaiser Sándor a Shakespeare-problémáról tart előadást. Az érdekesnek és élvezetesnek ígérkező előadásban Kaiser Sándor azt szándékozik bebizonyítani, hogy Shakespeare műveit nem Shakespeare, hanem lord Bacon írta és beszámol Stratfordban és a Britisch Museumban végzett kutatásairól. Magyarországn igen régi és mély Shakespeare-kultusz van s így az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, amánál is inkább, mert Kaiser Sándor az előadás után hajlandó vitára szállni az ellenkező álláspontot képviselőkkel. Az irodalmi esten Pogány Ernő a Velencei kalmár és III. Richard egyes részét adja elő. Jegyek Keszthely és Kronovitznál és Schön Sándor keztyűsboltjában kaphatók.

— **Halálozás.** Súlyos gyász érte Schwed Mártont, a debreceni pincéri kar közszeretében álló tagját: felesége, született Grünwald Josefine, ma reggel 53 éves korában hosszú betegség után meghalt. Elhunytat férjén kívül gyermekei, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolják. Temetése e hó 17-én, pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Piac-utca 73. számú gyászházban.

— **Elrendelték Liphay Olga elmeállapotának megvizsgálását.** Budapesti tudósítónk jelenti: A büntető törvényszék Török-tanácsa ma tárgyalta Liphay Olga újabb királyserzési perét. Egy cikkében Liphay Olga szokott stílusával a Habsburgokat korlátozt, degenerált, tébolyult embereknek nevezte és azt fejtette, hogy tulajdonképpen nem is ők, hanem az aulikus osztály felelős bűnéért. Magyarországon 63 vármegyéje akkor veszett el, amikor Zita királyné olasz sovínizmusától vezettetve, megakadályozta az osztrák és magyar hadseregnek Velencebe való bevonulását. A cik ezután azt fejtette, hogy a legitimisták a bánatos özvegy és az árva fiu előtérbe tolasával halálos veszedelmet zudítanak útra Magyarországra. A vádat képviselő dr. Moldoványi Géza királyi ügyész Liphay Olgaéknak elmeszakerítéssel való megvizsgálását kérte, am ellen Liphay Olga élken tiltakozott s kijelentette, hogy Wekerle Sándor azt mondta öröla, hogy ilyen zsenális nővel még nem találkozott. A törvényszék elrendelte Liphay Olga elmeállapotának megvizsgálását, mire a vádlotnó elfogultsági kifogást terjesztett be Moldoványi ügyész ellen oláh származása miatt és kérte, hogy magyar ügyészt delegáljanak a pörben.

— **Verekedés a korcsmában.** Ma este 10 óra után Sárkány Sámuel gépész, Nyil-utcai lakos a Sámsoni-ut és Virág-utca sarkán levő korcsmában borozás közben szóváltásba elegyedett egy Mészáros Lajos nevű emberrel, aki társaival együtt megtámadta és boxerrel többször fejbevágtta, úgy hogy Sárkányt előntötte a vér. Mészáros a tumultusban eltűnt, társait azonban bevették a rendőrség központi ügyeletére, ahova velük mint Sárkány is. Itt sebeit bekötözték, a verekedő társaság ellen pedig megindították az eljárást s holnap előállítják Mészáros is, akinek lakása ismeretes.

— **Ötven aranyfillert szednek az iskolai könyvtárak a tanulóktól.** A kultuszminiszter az elemi népoktatás ingyenességét kimondó 1908. évi törvénynek azt a rendelkezését, hogy minden beirt elemi iskolás után 50 fillér szedhető kizáróan a népiskolai tanítói és ifjusági könyvtár gyarapítására, újabb rendelettel akként módosította, hogy már a jelen tanév is az eddigi 50 papírfiller helyett 50 aranyfiller szedhető mindne beirt tanuló után a törvény által meghatározott célra: a tanítói és ifjusági könyvtár gyarapítására. Mivel szokásban volt, hogy az iskolai előljárók ezt a díjat elengedték vagy hiányosan szedték, az egyházi hatóságok szigoruan

utasítják a tanfelügyelőket, hogy iskolalátogatás alkalmával ellenőrizzék, vajjon e díjakat pontosan beszedik-e és arra használtattak-e fel, amire a törvény rendeli.

— **Víz helyett marólug.** Szilágyi Lajos 30 éves gépész ma délután Budai Ézsaiás-utca 7. szám alatt lévő lakásán tévedésből a vízes csator helyett a marólugos csatorból ivott. A mentők a súlyos belső sérüléseket szenvedett Szilágyi Lajost beszállították az egyetemi belgyógyászati telepre. Állapota súlyos.

— **Meghosszabbították a társulati adó bevallások beadásának határidejét.** A társulati adóra vonatkozó adó-bevallás határidejét, mint ismeretes, április 30-ában állapították meg. Most a minisztérium rendeletet adott ki, amelyben tekintettel arra, hogy a vállalatoknál nehézségekbe ütközött a közgyűlések idejében való megtartása, az 1925. évi társulati adóbevallások határidejét meghosszabbították. Az adóbevallásokat a rendelet szerint a közgyűlés megtartásától számított 30 napon belül, de legkésőbb május 31-ig kell benyújtani. E határidőn túlmenő bejelentést egészen kivételesen és csakis rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben a pénzügyigazgatóságok legfeljebb június 30-ig engedélyezhetnek. A közkereseti és betéti társaságok január elsejétől már általános kereseti adót fizetnek az aproriációs törvény értelmében. Ezzel kapcsolatban a miniszter elrendelte, hogy a közkereseti társaságok jövődelem és vagyonadó, valamint általános kereseti adó vallomásaikat május 15-ig adják be.

— **Cigarettazik Ön?** — Sodorton Janina papírt!

— **Nálta ellen használjon Pentalin tablettákat.** Ár 11.600.— K. Minden gyógyszerárban kapható.

— **Csődönkvüli kényszerjegyzéséről és a csődtörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról** szóló 1916. V. t.-c. valamint a csődönkvüli kényszerjegyzési eljárásról szóló rendelet dr. Bedő Mór főv. ügyvéd megvarázslásával ellátva kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, a főposta mellett.

— **Poloskát, svábot, olyt kártani házilag csakis a Lőcherer Cimexinnet lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja.** Pólerakat: Somogyi drogériában.

— **Villamos újdonságok, amerikai rádiók, Reklám-, takaré- és napfény-égők, elsőrendű szerelési anyagok és szerelések. Legjobb hatásfokú motorok, szolid kiszolgálás, előnyös fizetési feltételek.** Fazekas, Piac-u. 43. Telefon 507.

KÖZGAZDASÁG

Az aranykorona mal árfolyama a londoni aranyjegyzés alapján 14.640:00 papírkorona

Üzletlenség és lanyhuló volt az értéktőzsde

Budapest, április 15.
A bécsi és prágai tőzsde gyengüléséről és üzletlenségéről érkezett hírek a budapesti értéktőzsdén kedvezőtlen hatással voltak és a tőzsdéidő az üzletlenség jegyében telt el. Bár a kontremin eleinte nem avatkozott be, a kényszereladások elnyomították az irányzatot és az átmenetileg bekövetkezett kisebb javulás a zárlat felé veszendőbe ment. Az üzletlédő végén a kontremin is bekapcsolódott s néhány papírosnál jelentékenyen leszorította a kurzusokat.

Az utótőzsdén

az irányzat tartott volt, az árfolyamok a mai legalacsonyabb nívón mozgáltak. Az üzletkötések száma még jobban megráppant, mert a hivatalos forgalom ideje alatt lebonyolított önkexekciók nem terheltek a piacot.

Tűjékoztató árfolyamok: Angol-Magyar 32, Hazai 104, Magyar Hitel 405 pénz, Ingatlan 190—192, Leszámitoló 60,5, Magyar-Német 24, Osztrák Hitel 141, Kereskedelmi Bank 1010, Ált. Takp. 167, Pesti Hazai 2520.

— **Férfi divai szabóság.** elsőrendű munka. Sztepanov, Darabos-utca 44.

— **TÜKRÖK, kirakatok tükrözését, ajtóvédőveglapokat autók csiszoltüvegezését megrendelheti SÍPKOVITS tükrüvegcsiszoló gyárában.** Szlv utca 14/15. Telefon 356.

— **Uj vasúti menetrend.** a legújabb változásokkal. Külföldi részletes csatlakozásokkal. Díjszabások. Az összes magyar postajáratokkal. Megjelent, március és április hóra érvényes. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett. Telefon 34.

— **A Margit-fürdő összes zuhanytermel is nyitva vannak.**

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: A gyémántkőszőrüs, C) bérlet.

PÉNTEK: A gyémántkőszőrüs, D) bérlet.

SZOMBAT: Nótás kapitány, Bérlet-szünet.

VASÁRNAP délután: Krizantém, Este: A két postakocsi.

HÉTFŐ: Szeretni. Bérlet-szünet.

KEDD: Asszonyáldozat, Bérlet-szünet.

A színházi iroda közleményvel:

Az új olesó helyárrakkal látszik mátol fogva a színház, 8 órakor kezdődnek mátol fogva a színház előadásai.

Gyémántkőszőrüs, ez az igaz-vevő francia szellemű vígjáték kerül esütörtökön bemutatásra. Nemesak a francia espritvel megirt szöveg, hanem a helyzetek is állandó derűtséget fognak előteremteni, úgy hogy még nem tapasztalt sikerre van kilátás.

Csak felnőttek nézzék meg a Gyémántkőszőrüs-t. Simonyi Máriával az élén a Renaissancé-színház együttesének hétfő, keddi vendégjátékára jegyek már válthatók.

Mozgósínházak:

Apolló: Franceska Bertina idei egyetlen mesterműje „Viojanta és az ördög”, fantasztikus filmiáték, 6 felv. Rendkívül érdekes történet és mesteri játék. Kísérő: „Dick a fellegekben”, amerikai burleszk.

Pentektől Dante a Pokol.

Víg-színházmozgó: A világ legnagyobb filmje a Tizparancsolat.

Jön! Jön! Uferini, Jön! Jön.

Meteorban esütörtökön „Ut a boldogság felé”, Világláger! 2 és fél óras műsorok! Előadások 4. fél 7 és 9 órakor.

Borsod-miskolci 190, Concordia 45, Felső bpesti 146—146.5, Viktória 358, Beocsini 1025, Szászvári 256, Kohó 273, Köszén 3180, Saigó 510, Uríkányi 1075—1080, Athenaeum 68, Franklin 66—67, Pallas 167—168, Rigler 57 pénz, Fegyver 610, Ganz Damb, 2430, Ganz Vill. 1130, Láng 80, Magyar Acé, 146, Rima 123, Schlick 41, Hazai Fa 64, Kronberger 6, Oja 460, Rézbányai 45, Slavonia 60, Náci 1850—1875, Nova 183, Tröszt 184—185, Miskolci 143—144, Cukor 2110, Georgia 263—265, Mezőhegyesi 112, Izzó 930, Phöbus 83, Kriusz Szesz 47, Rézvényvör 370, Gschwindt 198, Szövökötő 32, Goldberger 135, Karton 70—71, Kender 49,5, Pamut 225, Danica 70, Spódium 90, Bóni 61—62, Brassói 340, Dorogi 18, Österm. 185, Gumi 280—284, Telefon 144, A Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról, Amsterdam 28.800—28.976, Hollandi forint 28.500—28.776, Belgrád 1159—1167, Dínár 1139—1161, Bukarest, len 323—325, Brüsszel 3638—3660, Belga

frank 3608—3640, Kopenhága 12,265—13,345, Dán korona 13,065—13,205, Oslo 11,559—11,621, Norvég korona 11,359—11,525, London 345,000—347,000, Angol font 344,000—347,000, Milano, líra 2947—2965, New York 72,035—72,465, Dollár 71,835—72,465, Páris, francia frank 3704—3728, Prága 2136—2140, Cseh korona 2116—2135, Zürich 13,935—14,019, Svájci frank 13,835—13,989, Bécs, osztrák korona 101,35—101,95, Bélin 17,137—17,241, Márka 16,937—17,101, Szófia 520—529, Léva 515—523, Stockholm 19,428—19,516, Svéd korona 19,178—19,346, Varsó 13,718—13,802, Lengyel zloty 13,618—13,772.

Nemesiárak

20 koronás magyar arany 295—296, 20 koronás osztrák arany 290—291, ezüst korona 5.8—6, régi ezüst forint 13—14, ezüst ötkoronás 30.

Zürichi zárlat

Páris 26,50; London 24,77; New York 51,75; Brüsszel 26,12,59; Milano 21,20; Hollandia 206,75; Berlin 123 és ötizenhatod, Bécs 0,0072,90; Szófia 3,77,50; Prága 15,35; Varsó 99,50; Budapest 0,0072; Bukarest 2,30; Belgrád 8,37,50.

5000 koronával drágult a buza

A gabonaüzésben a javuló iránnyal érvényesült, ami egyrészt a chicagói tőzsdéről jelentett magasabb árfolyamoknak, másrészt a budapesti tőzsdén kialakult jobb keresletnek tulajdonítható. A forgalom megélénkült, az iránnyal is javult, ennek folytán a buza ára 5000 koronával emelkedett. A rozs ára nem változott, ellenben a sörárpa és a takarmányárpa 10,000 koronával, a tengeri pedig 2500 koronával drágult.

Hivatásos árfojlamok: 76-os tiszavidéki buza 517,5—520, egyéb 515—517,5, 78-as tiszavidéki buza 527,5—530, egyéb 525—527,5, rozs 460—465, takarmányárpa 350—360, sörárpa 460—480, köles 250—260, zab 400—410, tengeri 247,5—250, korna 237,5—240 korona Budapesten.

SPORT

Debrecen pong-ping bajnokságáért két napig folyt a csapatverseny, amely tegnap éjszaka befejezést nyert. A döntőbe a DKASE került a DMTK-val és izgalmas küzdelem után nagy fölényrel a DMTK került ki győztesen a mérkőzésből. A győztes csapat játékosai Fehér II., Fehér III., Heg-

dés, Neumaun és Oláh voltak. A DKASE-ből jó játékosok adtak: Hajdu, Gál, Butykay, Páhr és Klein. Az egyéni versenyt még mindig nem fejezték be és a küzdelem nagy érdeklődés mellett tovább folyik. Nagyon jó formát mutatnak el Zempléni, Fehér II. és Neumaun.

GOLDSTEIN vendéglő
Piac-utca 19.

Vállal lakadalmi szervirovást Bika-szálloda kistermében.

POLOSKÁT
svábbogarat, tücsköt, hangyát 24 óran belül

mindenképp kaphatja a szabadalmazott feregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN festéküzletében
PIAC-UTCA 10., Bikkával szomben.

Garantált minőségű patkány- és egérintőből állandóan nagy raktár.

Csipkék, Klöpli, Filét és francia valencion különlegességek a legnagyobb választékban, legolcsóbban özv. Binétn Vilmosné cégnél kaphatók, Hatvan-u. 1., az udvarban.

CIPŐK

legszebbek, legolcsóbban
Neuman József
cipőüzletében kaphatók
Piac-utca 75.

Szirek uriszabóhoz
divatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

Mindennemű kocsik javítását, kárpitozását, tartós fényezését jutányosan vállal, új kocsikat raktáron tart. ócskát becsereél
OLÁH ZSIGMOND
kocsigyártó. Rákóczi-u. 11. sz.

Legelegánsabb tavaszi és nyári divatlap ujdonságok:

- Perfekt Album
- Le Tailleur de Luxe
- Le Grande Tailleur
- Les Deznières Creations — de la Mode Juno
- Tailleur Artistique
- Le Femme Chic
- Album Paris Tailleur
- Les chapeaux de la Femme Chic
- Costumes Manteaux
- Confection Juno
- L'Enfant Juno
- Paris Enfant
- Les Modes d'Été
- Saison Parisienne
- La Parisienne
- Wiener Kostume et Mäntel
- Die Elegante Wienerin
- Wiener Moden Revue
- Album de Sport
- Revue Parisienne
- Wiener Modeschau
- Grosses Hutalbum
- Wiener Mode-Kunst
- Wiener Modeschau
- Paris Confection
- Elite
- La Parisienne
- Grande Revue des Modes
- L'Enfant Album de Modes
- La Mode Parisienne
- Grande Mode Parisienne
- Croquis Parisienne
- Percurser de la Mode
- Blusen Neuheiten
- Paris Chic
- New Ladies
- Paris Album
- Confection Moderne
- Smart
- Revue Parisienne
- Grande Revue
- Juno
- Astra
- Star
- Jupes et Blouses
- Excelsior
- Divat Szalon
- Die Dame
- Legújabb divat
- Die Wienerin
- Perfekt Kindermoden
- Blou de la Mode
- Record
- Paris

stb. stb. stb.

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.

könyvkereskedésében, a főposta mellett.

Telefon 54 sz.

Divatlap ujdonságok minden nap érkeznek!

Szeplő, Májfolt, Pattanás
és más arcbantalmak ellen használjon

„KORZÓ ÉVA“
arckenőcsőt és szappant.
Francia parfümök, kölnivizek, puderek
és egyéb különlegességek.
Higany, Kreolin, Kötszerek, Patkány- és egérintők stb.
legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Drogueriában
Piac utca 42.

Telefonok, villamos szerelési anyagok, izzók, dinamó huzalok gyári árban. **Földvári,** Debr. I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-u. 55. Telefon 168.

PERMETEZÉSHEZ

legtökéletesebb és legolcsóbb a **Veréb István** által Debrecen, Szappanos-u. 10. sz. alatt már 28 éve gyártott legújabb **„Sugár“** permeszab. tező.

Vizvezeték munkálatokat

készít szakemberen
Gyenes, Arany János-u. 27.
Telefon 937.

VÁSZON

legolcsóbban
SCHÖN ARTHURNÁL
Csapó-u. 4. sz.

900-as Hoffer-cséplő!
Autók és motor-biciklik

részletfizetésre is eladó.
Pataky József autó, motor, gépjármű üzeme, Erzsébet-u. 22. Telefon 13-42.

Uradalmi tisztán kezelt tej, túró, tejföl és vaj egész napon át kapható az udvarban **Csapó-u. 8., Lévainál.**

Ajtók, ki- és befelé nyíló és nutos ablakok

különböző méretekben, jutányos árban állandóan raktáron tart
JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru-gyár, Bárczi-u. 3.

Mindenkinél olcsóbban!

Hálók, ebédők, mindenféle fa- és vasbutorok
Fenyvesi butoráruháza
Kistemplomnál.

Magyarul az első regény a mágiáról.

Most jelent meg!
Franz Spunda:

A halottbűvölő

424 oldalas vaskos könyv ára:
K 58,800.—

(Könyv a lélek és a test titokzatos erőiről, életéről, haláláról és a mindkettőn győzedelmeskedő szerelemről.)

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54.

Minden takarékos asszony ezt vegye, Kávéjába ezt tegye!

Válogatott cikóriából készült!

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

(Minden kilogrammban kb. 8000 korona értékű.)

Itt a tavasz!

Gyomor, béleltegek és epebajosok kezdjék meg orvosi előírás szerint kurájukat a

MIRA gläubersós
gyógyvízzel

Biztos gyógyeredmény!

Fogyókurák tartására
felette alkalmas!

Főraktár:

Kontsek Géza cégnél
Debrecen.

Kapható mindenütt!

M. NAGY MIHÁLY
kalaposmester

Női és férfi kalapok

nagy raktára

Debrecen, Csapó-u. 17.,
(Színházi átjáró.)

Alakítások pontosan eszközöltetnek

TELEFON 10-38.

Uj női szalmakalap 60000 K-tól.

Uj lakatosműhely!

Kész tűzhelyek és mindenféle
javítást vállal **Huszár lakatos**
Szent Anna-utca 62.

DEBRECENI PÉNZVÁLTÓBANK
ÉS ZÁLOGKÖLCSÖN R.-T.

Hunyadi-utca 14. Telefon 724.

Alapítótól: 1878.

Alap- és tartaléktőke: K 200.000.000.—

Foglalkozik a bank- és zálogüzlet
minden ágával.

Bőr kárpitosnál
raktáron elsőrendű kivitel-
ben **hencserek, diványok,**
matracok és Schöberli-
ágyak jutányos árban
MAGOS-UTCA 19.

Kovács és Erdélyi

épület és műbutor asztalosok
Bethlen-utca 13.

Bolt- és malomszerelést vállalunk.

Fontos! Fontos!
Minden kereskedelmi vállalat-
nak nélkülözhetetlen!

Most jelent meg!

**A társulati adó új beval-
lási szabályai.**

Ára 24,000 korona.

Összeállította és magyarázatokkal el-
látta: **Dr. Kepes Olivér** főv. ügyvéd.

(Anyag- és árukészlet kedvezményes
értékelése. Részvényszeresítésként,
szövetkezetekre vonatkozó átszámítási
szabályok. (Saját tőke, nyere-
ség, nyereségtöbblet kiszámítása
aranykorona alapon. Tantieme-adó)
— Közkereleti, betéti társaságok,
alkalmi társaságok nyereségének ki-
számítása. Kivétel szabályok új
vállalatokra; továbbá felszámolás és
csőd esetében. — Adóskálakkal és
aranykorona átszámítási táblázattal.)

Kapható:

Hegedüs és Sándor r.-t.

Könyvkereskedéshez a főposta mellett

Telefon 54.

Trencsénteplic

csodás sikerrel gyógyít

csuzt, köszvényt, ischiast.

Ideális tavaszi kurák.

33% utazási kedvezmény.

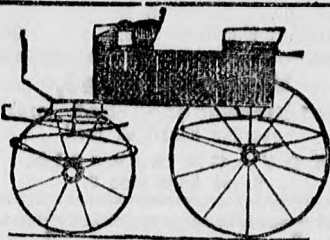
Egy napi penzió (lakás, étkezés) 40, 55 és 70 Ké.

Prospektus és felvilágosítások:

Fürdőigazgatóság Trencianske-Toplice.

Lafayette áruház, Budapest, V., Lipót-körút 21.

Diamant Pál, Budapest, VI., Eötvös-u. 34. II. 14.

**Gazdasági kocsik,
Luxus hintók,
Javitások.**

RIESZ HENRIK

kocsigyár, Debrecen.

ALAPITTA FÖTT 1878.

Bőrkeztük

minden szín és kivitelben

SCHÖN SÁNDOR keztyű-, kötszer- és
orvosi műszertárban

DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

FEST LENGYEL TISZTIT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28. és 95.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy a Jancsó Kálmán és társai asztalos-
áru gyárból **Marozsán János** és **Nyiri József** asztalos-
mester urak kiléptek és ezentul ezen üzemet
kibővitve **Bárzsi-u. 3. szám** alatt továbbra saját nevem
alatt folytatom. Minden e szakmába vágó mun-
kát a legjobb kivitelben és jutányos árban
vállalok.

Tisztelettel

JANCSÓ KÁLMÁN

asztalosmester, Bárzsi-u. 3. sz.

Kisiparosok Géplakatos
Iparvállalata Késes-u. 85.

Tulajdonosok: Sajtos és Kaufmann

VÁLLAL: esztergályos, gép-
lakatos munkát, gépek javítá-
sát, magánjáró átalakítását,
Malomalkarészek, transmisz-
zió-tengelyek, gyűrűs kenésű
dobcsapágyak, szíjkerékek
állandóan raktáron.

Telefon: 367.

PERMETEZŐ

JAVÍTÁSOK

HOLCZMANN

rézművesnél

DEBRECEN,

Kossuth-utca 11.

Chamotte-tégla

kályha- és kazánfalazáshoz

kapható

Lukács Vilmos és Testvére

Debrecen, Hatvan utca 7.

Telefon 308.

Fournér

épület- és bútorkészítések

Bészler Lajosnál

Széchenyi-u. 2.

E heti könyvujdonságok:

Doyle—A. Conan: A titföldi hid kakasa	95.600.—
Schmidt Jenő: Ázsia vilá- gossága (Buddha élete, tana és egyháza)	66.150.—
Dosztöjevskij: Netaeska Nezvanova	36.750.—
Földi Mihály: Az élet tolvaja	51.500.—
Legény Elemér: Álom és valóság (Rákosi Jenő elő- szavával)	20.000.—
Csanóva Emlékirat (olcsó kiadás)	88.300.—
Uj vasúti menetrend (külföldi csatlakozással)	42.000.—
Valuta és ártáblázat (új kiadás)	48.000.—
Arany János összes kisebb költeményei (pergament kötésben)	265.000.—
Dr. Kepes: A társulati adó új bevallási szabályai	24.000.—
Gratz Otto: A tei és telet- mények	294.000.—
Jerome K. Jerome: Minden ut a Kálváriára vezet	73.500.—
Marcaulay: Államförték (fve)	44.100.—
Marcaulay: Államalkotók (fve)	44.100.—
Hugó Viktor: A nyomorult- tak III. kötet	44.100.—
Kosztolányi: Aranysárkány	55.000.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.

könyvkereskedésben

a főposta mellett. Telefon 54.

Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

SOMOSSY LÁSZLÓ

Debrecen Kistemplom-bazár.

Hajdumegye szállítója.

*Menyasszonyi kelengye,
női és férfi fehérneműek,
vászon asztalneműek,
paplanok, — matracok,
selyem kelmék,
női és férfi ruhaszövetek,
karton, — zephir, — grenadin,
ágy- és hencserterítők*
óriási raktára!

Női kalapszalonomat

megnagyobbítva,

Bécsi modellekben

nagy választék, bámulatos olcsó árak!

Schimmer Mórné

Piac-utca 2.

SZABÓ JÁNOS

uriszabóságába, Püspöki-palota,

megerkeztek a tavaszi finom szövetek.

1 zakó öltöny, tiszta gypaju szövetből

már **1.750,000** koronától. — finom

kamgarn szövetből már **1.850,000**

koronától készít méret után a legújabb

divat szerint.

Végh Dezső

SZOBÁFESTŐ ÉS MÁZOLO

Elvállal: portálék, üzletberendezé-

sek festését, szobafestést, épület

és bútorfestést, mindenféle fa

utángaztatást természetesen.

OLCSÓ ÁRAK!

Szakemberi és lelkiismeretes kivitel.

Lakás: **Cséméte-utca 21.**

Műhely: **Ótmalom-utca 9.**

Paplanvarrodában

készülnek a legmodernebb paplanok.

Villanyerővel frissítve és tisztítva.

DEBRECENI, Kossuth-u. 11.

Ujdonság! Ujdonság!

Női ridikülök és

férfi pénztárcák

érkeztek a olcsón kaphatók a

KÖZPONTI illatszertárban

Piac-utca 71.

Nagy István lakatosnál

Széchenyi-utca 6.

kész porcellánnal kirakott, vala-
mint egy- és kétszűrt vízű tűzhelyek

legolcsóbban

készen kaphatók.

Hölgyeim!

Kalapjukat 5 nap alatt

alakítja a „TURUL”,

Piac 32.

Máthéi János

vízvezeték, csatornázás és

fürdőberendezési vállalata

Csapó-u. 24. Telefon 321.

RAKOVITS és NYIRI

műbutor- és épület-asztalos műhelye

Szent Anna-utca 35.

BUTOROK állandóan

raktáron.

„ELEKTRA“

villamosági és erőátviteli vállalat

Debrecen, Hatvan-utca 2.

Telefon 885.

Vállalja önálló áramfejlesztő telepek

építését, tervezését, kastélyok,

gyárak, lakások villamos világítását,

csengő és telefon berendezését,

valamint az e szakmába tartozó

javításokat a legjutányosabb árak

mellett, kiadandó szakmunkások.

Köszönettel díjtalan.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-u. 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

FIATAL urinő megismerkedne korrekt uriemberrel. Csak komoly ajánlatot „Diszkrétio” jelgélén Hajdúföldhöz. 2720

VÉTEL

HASZNÁLT könyveket, egész könyvtárakat állandóan vásárol Harmathy könyvkereskedése Fűvészkert-u. 14. 209

TEJFŐLÖZŐ gépet jókarban levő megvételre keresek. Vigkedvü M.-u. 34. 2727

ELADÁS

MÁRVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárak, sarkkövek, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Működővárnál. Fűrdő-utca 2. Telefon 10-93. 2685

ELADÓ minden előadható árban a Percses-utca 7. és Maróthy György-utca 18. számú ház, négyosztós beköltözhető lakással. 2236

BOR, saját termelésű, zamatos házi-bor csak ünnepekre 14.000. Literenként kapható mindennap. Poroszlav-ut 53. 2455

FÉDERES új kocsi eladó. Nagy Gyula kerékváltó. Erzsébet-ut 17. sz. 2658

VILLA ötszobás beköltözhetőszéggel, gyümölcsös eladó. Széchenyi-ut 5. 2690

PIANNINO, Bremitz gyártmányú — ébenfafehérrel, olcsó áron eladó. Érdeklődni 2-4 között. 834. telefonon, keddtől. 2694

TEJ elsőrendű, naponta friss fejesű, téli nyári hordásra néhány liter még lekötethető. Engel, Werbőczy-utca 3. szám. 2703

EGY liter kítőnő fából 14 ezer koronára Révinél, Hatvan-u. végén. 2589

KÖNTÖSKERT, Szabolcsi-utca 26. sz. kert sürgősen eladó vagy kiadó. Értekezhetni Simonffy-utca I. II. em. Úgvanott slipper fa eladó. 2708

Mindenféle BUTOROKAT Simonffy-u. 2/c. alatt Hausner cégnél legolcsóbban szerezheti be.

ELADÓ Eötvös-utca 59. számú modern családi ház, az egész beköltözhető. 2763

FÜSZERÜZLET, forgalmas, korlátolt italmérséssel, 2 szobás lakással eladó. Biztos megélhetés. Cim a kiadóban. 2762

HÁROM szobás, hatszáznegyven négyosztós gyümölcsösben levő ház azonnal beköltözhető. eladó. Cim a kiadóban. 2761

FARKASKUTYA, gyönyörű példány. eladó. Cim a kiadóban. 2760

ELADÓ 8 hold onodói prima föld Perc-düllőben. Cim a kiadóban. 2759

TOLGYHASÁBFA, főlógva, házhoz szállítva mázsánként 46.000. Varga-u. 11. 2747

ERŐSS Lajos-u. 10. szám alatt egy komót eladó. 2733

HUSVÉTI káposzta kilogramja 6000 korona Weinsteiné, Csapó-u. 56. 2731

ELADÓ konyha berendezés, székek, ebédlő asztal, falóra, képek Széchenyi-utca 20. 2738

ÜJLÉTAI sajtótermésű ó- és úbor nagvobbrészt rízling — hordótelekben is kapható. Tóby József termelőnél, Széchenyi-utca 45. 2722

BELLEGLŐ, Aczádi-uton 5 hold föld eladó. Értekezni Hunyadi-u. 15. 2736

HAJDUDHÁZON Kecskés-utca 1163. számú ház eladó. 220 négyosztós udvarral, tüzmentes fedélű ház. 2 szoba, konyha, műhely, kamara iszálló. 2734

VENDÉGLŐI asztalok, kaszni, jég-szekrény, sörapparátus elköltözés véget eladók. Cim a kiadóban. 2723

ELADÓ Nagyerdő mellett kettő szobás lakás egy nyilas szőlővel. Cim a kiadóban. 2717

ELADÓ két család méh országos Zilzon-féle. Darabos 40. aító 3. 2716

Irógépeket, varrógépeket és műszerész munkákat legolcsóbban felelősséggel vállal
Mechanikai műhely
Csapó-utca 19., az udvarban.

ELADÓ 4-es HP gőzgarnitúra 1006 mm-es Dröslér cselőlével, kítőnő karban, bármily elfogadható árban társjelhomlás miatt. Gál József Tiszadada. 2697

ELADÓ moka szalagarnitúra, 1 dívany, 4 fotel, 1 asztal és 2 vasalvány 10 millió koronáért. Szentanna 20. Udvari lakás. 2657

FELSŐGÉS izü tiszta magyar sonka pácolva uri háznál eladó. Nagy L. t.é. Meszera-u. 26. 2656

ZONGORA rövid bécsi gyártmányú eladó. Maróthy-u. 15. 2654

JÓFAJTA koca eladó vagy tartásra kiadó. Hasábos akágya, nyulketrec eladó. Nyomatató-u. 9. 2651

ZONGORA hosszú, erős hangú, jó karban levő, minden elfogadható áron eladó. Téték-u. 43. 2625

ELADÓ 2 méh család erős, felelősség mellett. Sárközy, Káty-telen. 2650

ELADÓK Uikert, Lehel-u. 51. szőlő, azonnal elfogadható nvaralóval. Felvilágosítást nyújt Berger. Piac-u. 72. 2680

ELADÓ jókarban levő gyermekkosci. Bethlen-u. 21. Makavné. 2678

ELADÓ Csizgert-utca 15. sz. ház elköltözés miatt sürgősen eladó. 2674

ELADÓ 226 kéve nád. Boldogkert. Fűvészkert-u. 56. sz. 2673

ELADÓ ház a téglavetőhe. 2 szoba konyhás lakással, 900 quadrát földdel. Értekezhetni Basahalom-u. 25. 2672

SZALONGARNITURA, valódi Selonda cimbalom, gramofonok részletfizetésre eladók. Ingóságközvetítő. Hatvan-u. 1. 2670

SZIVARHAJÓS nagy Singer varrógép eladó. Késes-u. 24. 2624

ELADÓ egy villanyerőre berendezett tűzifa, fűrészd és arító gép minden felszereléssel, esetleg a telenet is átadom lakással együtt. Holczer fatelep Károly Ferenc József-u. 37. 2631

ELADÓ és kiadó Homokkert Kiss Áron u. 12. sz. 2 szoba és mellékhelyiségek, lelépés nincs. Azonnal beköltözhető. 2630

ANTIK vitrin, valódi altwien és messeni porcellánok 16-1700-as évekből eladók. Ingóságközvetítő Hatvan-u. 1. 2649

Lapkihordó asszony felvétetik
a
Debreczeni Független Újság kiadóhivatalában.

TAVASZI RUHÁKAT kifogástalanul fest, mos, tisztít
HRABÉCZY, Széchenyi-u. 18. Telefon 323.

ELKÖLTÖZÉS miatt eladók: Teliesen új iútház üsttel, konyhakeredenc, konyhasifon, sparthert, konyhaasztal, székek, sezlón, hintaszék, zsiros bödőt, nagy porcellán mosdó. Megtekinthető Kossuth-u. 32. 2643

Vízvezetőket, fűrdőberendezéseket szak-szerűen készít és javít
KOVÁCS szerelő,
Szent Anna-utca 2,

KERESLET

NÁDUDVARI Szövetkezet keres italmérése részére ügyes kiszolgálót 5-10 millió koronára övadékkal, azonnali belépésre. Fizetése 2 százalékos forg. jutalék. 2527

KÉRTBEN külör udvarért, vagy a városban szoba-konyhás lakásért magasabb házért fizetnek. Értekezhetni a Debreczeni Független Újság kiadóhivatalában. 2588

VILLAMOSSZERELŐ tanulók felvételek Fazekas, Piac-utca 43. 2685

KÖNYVELÉSBEN iartás pénztárnok-nő keresetk azonnali belépésre. Ajánlatok személyesen adandók be Friedländer Testvérek, Hatvan-utca 37. 2710

BEJÁRÓNÉT keresek reggel 7 órától 10-ig. Bathányi-utca 44. sz. 2757

ÜGYES fia ríncertanulónak felvétetik az „Angol Királynő” étterembe. 2758

FODRÁSZSEGÉD, fiatalabb, azonnali belépésre felvétetik. Piac-utca 18., udvarban. 2755

EGY minden szerény nő azonnal felvétetik. Fazekas M.-u. 6. 2753

MUNKASZERETŐ nő gazdaszónvi állást keres nem nagy fizetésre. Jó hánás, jó bizonyítványokkal, vidéken is. Erzsébet-utca 59. szám. 2751

RUHA- és fehérnemű varró nő intelligens házakhoz ajánkozik. Kut-utca 78. sz. 2744

GAZDASSZONYNAK ajánkozik szerény igényű, megbízható, a háztartás minden ágában tökéletes asszony. Cim a kiadóban. 2742

MINDENES bejárónő felvétetik könyvel. Piac-utca 77. Varroda. 2732

TÖBB évi gyakorlatlappkiadó és lapexpeditőr állást keres. Cim a kiadóban. 2750

FÉRFI ápoló felvétetik. Közkórház. Ideg és elmeklinika. 2724

SZAKÁCSNÉ tiszta, jól főző keresztény nő földbirtokos családhoz bármelyik nap felvétetik. Széchenyi-utca 45. 2721

MINDENES szakácsnő felvétetik dr. Fehér, Hatvan-utca 1., aító 10. 2715

VEGYES

NYARALÓ Bocskavertben teljesen berendezve kiadó. Paál, Király-utca 5. földszint. 2562

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. 2622

CSINOSAN butorozott utcai szoba kiadó. Hortobágy-u. 13. Első aító. 2695

LAKÁSOMAT, mely nyaralónak is megfelel, elcserelem egy szobával is, vagy átadom, Sestakert, Komlósi-ut 34. szám. 2635

ÜZLETHELYISEG kiadó azonnal, vagy egész ház elcserelem. Csapó-u. 84. 2634

LELÉPÉSSEL Árpád-tér közelében szoba, konyha kiadó. Kimizsi-u. 5. Szilágyi. 2665

ELCSERELEM 2 szoba mellékhelyiségből álló lakásom, vagy átadom. Hunyadi-u. 18. 2658

100-150 MILLIÓ biztos fedezet mellett kölcsön kiadó. Cim a Független-nél. 2764

JÓ házi koszt heti 120 ezer Arany János 61. Paplanvaroda. 2765

70-80 MILLIÓVAL övedelmező fizetothé társas keresek, közreműködés megkívántatik, vallás nem határoz. Cim a kiadóban. 2756

TÁRSAT keresek 30 millióig, esetleg pár millió kölcsönt. Fedezet ingatlan. Cim a kiadóban. 2754

LAKÁST keresek, egyszoba konyhást lelépéssel, vagy idősebb nő gondozását vállalom. Cim Piac-utca 9. sz. ház mesternél. 2752

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Darabos-u. 35. sz. 2750

ELCSERELEM 1 szoba, konyha, kamarából álló lakást. Bösörményi-ut 9. Hegedűsné. 2749

BUTOROZOTT szoba kiadó villanival április 15. Lorántffy-utca 19. 2748

PIAC-UTCÁN lakó uri özvegyasszony elsőrangú ebédkosztot adna. Cim kiadóban. 2746

SÁRGAFOLTOS, hasas vizsla találattott. Tulajdonosa átveheti Meszena-utca 11. szám. 2745

KIADÓ azonnal különbejárati utcai butorozott szoba. Péterfia 30. 2743

CSEPLŐGÉP, gazdasági felszerelések javítását elvállalom, vidékre is megyek. Cim Izsák Ferenc kovács-gépező, Csapóker, Jánossy-u. 84. 2741

RENDELŐNEK, irodának, kalapszalonnak, lakásnak alkalmas szoba kiadó. Simonffy-utca 11. 2740

ÜZLETHELYISEG berendezéssel átadó, Csapó-u. elején. Cim a kiadóban. 2729

Kölcsönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít, kosztpénzt hetikamatra elfogad és ad
Dr. Balázs Jenő bankház, Piac 89.

UTCAI butorozott szoba azonnal kiadó. Szentanna 25. 2728

KVARTÉLYOS felvétetik Varga-u. 28. 2. és 4. aító alatt. 2739

EGY csinos butorozott szoba előszobával kiadó. Cim a kiadóban. 2737

FŐTÉRI üzlethelyiség átadó berendezéssel vagy anélkül. Értekezni Hunyadi-u. 15. sz. 2735

EGY különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Zöldfa-u. 12. 2726

UTCAI erkélyes butorozott szoba irodának is alkalmas kiadó. Ugyanott két aító légszekrény eladó. Hunyadi-u. 24. 2725

ELCSERELEM egy szoba, előszobás lakásomat hasonlóval vagy nagyobb. Csillag-u. 79. 2719

ELCSERELEM három szobás kertes lakásomat belvárosival. Értekezhetni Kollégium előtti trafikban. 2718

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós-utca 41. szám, II. lépcső, az udvarban. 2714

MŰHELYNEK, raktárnak nagy helyiség májustól kiadó. Darabos-u. 17. 2713

15-RE kiadó butorozott szoba magánosnak. Méliusz-tér 11. 2712

ÖTMILLIÓT kölcsön adok havi kamatra kézzálog fedezet mellett. Cim a kiadóban. 2711

Menekült óras
szak-szerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 38. sz.